

Regelen uitgesproken aan het diner van Heeren Afgevaardigden na de Grootte Algemeene Vergadering der Maatschappij tot nut van 't Algemeen ; den 15de Augustus 1855 door J.J. Cremer.

't Welkom dat ons klonk in de ooren

Toen het kerkje ons samen vond,

Was een woord van liefde en eendragt

Vloeiend uit des leiders mond.

't was een woord van stil vertrouwen

Op den Nederlandschen geest,

Wien bezadigtheid en eendragt,

Eeuwen dierbaar is geweest.

't was een woord van ernst en waarheid

Ons vermanend wat ook wacht

Zelfverloognend één te blijven

En te steunen kracht door magt.

Ja, wat ook ná 't hartig welkom,

Zij bestrêen met hart en mond (*)

'k voer des preases koene woorden,

Tot de erinring in deez stond.

Broeders, Christ'nen zijn wij allen,

En wij roemen in den band,

Waardoor liefde en welvaart wonen,

In ons dierbaar vaderland.

Christ'nen!

Maar ook zijn wij broed'ren

Tot het heil der menschheid saam.

'k heb u immers niet te noemen:

Jan van Nieuwenhuyzen's naam;

Hij door 't voorbeeld zijns verlossers

Eens gedreven, spoorde ons aan

Om ten algemeenen nutte.

De armen steunend, voor te gaan.
Om te leiden, te beschaven,
En te vormen menig plant,
Voor een beter, reiner bouwgrond,
Voor een eeuwig vaderland.
Schoon! Ja, driewerf schoon en statig
Stond de zuil met trots gesticht
Wéé de hand die ze aan durft randen,
Die haar stout ten gronde rigt.
Wéé – maar neen, des preases woorden
Drongen ons in 't diepst der ziel
Zelfs wien d'uitslag mogt berouwen
Of wiens laatste illusie viel (**)
Weer met moed te saam geslagen
Handen tot den bouw zoo reê
Niet versnipren en verzwakken,
Samen werken, allen meê.
Heil' dan. Heil den band zoo hecht weer
Saamgestrengeld, saamgesmeed,
Heil den man die 't woord van
Ééndragt
Gist'ren luide kinken deed.

=

(*) de toelating der niet Christenen.

(**) dom. Speijker verklaarde in zijne rede dat met de niet toelating der niet christenen zijne laatste illusie zou vallen en Zij viel.

N.B.:

Jan van Nieuwenhuizen is de oprichter van de Maatschappij tot nut van 't algemeen.

In deze vergadering in 1855 werd het verbod opgeheven dat Joden geen lid mochten worden van de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen. Dat verbod was in 1854 ingesteld. Maar verdween al weer na 1 jaar.

De voorzitter was professor van Gilse.

Regelen uitgesproken
aan het diner
van Heeren Afgevaardigden,
na de Groot Algemeene
Vergadering
der Maatschappij
tot Nut van 't Algemeen;
den 15de Augustus
1855.

Welkom dat ons klont in de oora.
Faen het kerkje ons samen vond.
Was een woord van liefdelien eendragt
Klaegend uit des leiders mond.
Was een woord van stil vertruwen.
Op den Nederlandschen geest,
Wien bezadigtheid en eendragt,
Eenen dierbaar is gemeest.
Was een woord van ernst en waardheit
Ous vermanend wat ook wachte
Leefverloognend lèn te blijven
En te steunen kracht door magt.
Ja, wat ook na 't hartig welkom,
Sij bestreen met hart en mond.

De toelating der Niet Christenen.

Ik Puer des preases koone woorden,
Tot de euvring in dees stond.
Broeders, Christnen zijn wij allen,
En wij roemen in den God,
Waardoor liefde en melbaart wonen,
In ons dierbaar Vaderland.
Christnes!

Maar ook zijn wij broeders,
Tot het heil der menschheid saam.
Ik heb Wimmers niet te noemen:
Jan van Neurenburgen's naam;
Hij door 't voorbeeld zijn's Vorstens
Eens gedreven, spoorde ons aan
Om ten Algemeenen Nutte,
De armen steunend, voor te gaan,
Om te leiden, te bescharen,
En te vormen menig plant,
Voor een beter, reiner bouwgrond,
Voor een euvrig Vaderland.
Schoon! ja, diemerp' schoon en statig
Stond de Zuil met trots gesticht
Vrèe de hand die ze aan durft randa,
Die haar stout ten gronde rigt.
Wè - maar neen, des preases woorden

Drongen ons in 't diepst den ziel
Zelfs wien d'uitslag magt bedroeven
Of wien's laatste Illusie viel"
Weer met moed te saam geslagen
Handen tot den Courz zoo ree,
Niet versnipren en verswakken,
Samen werken, allen mee.
Heil' dan. Heil den band zoo hecht
Saamgestrengeld, saamgesmeed.
Heil den man die 't woord van
L'endragt
Gistien luide klinken deed.

==

(+) Dr. Speijker verklaard in zijne rede dat met de
met toelating der Niet Christen zijne laatste
illusie zou vallen. En... zij viel.

Utrechtsche provinciale en stadscourant, 15 augustus 1855:

— De **maatschappij tot Nut van 't Algemeen** hield gister hare 71e algemeene vergadering te Amsterdam. Bijna 200 departementale afgevaardigden waren bijeengekomen. De voorzitter, prof. v. Gilse, opende de vergadering met eene gepaste toespraak, er o. a. op wijzende, dat er geene vrees voor kan bestaan, dat de **maatschappij** immer haar Christelijk standpunt zou verliezen. De sekretaris bragt verslag uit van den toestand der **Maatschappij**, waaruit bleek, dat het aantal departementen met 5 verminderd was, als Zuidland, Zuidscharwoude, Hoogkerk, Fort Bath, St. Maar-

Handschrift in bezit van de Koninklijke bibliotheek.

www.jacobcremer.nl

Laatst bijgewerkt: 20 oktober 2019.